

Súd: Okresný súd Brezno  
Spisová značka: 8P/162/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319202259  
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová  
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2020:6319202259.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci navrhovateľky Q. S., rodenej Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., Z. XXX/XXX a X. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., V. XXX/XX, v zastúpení JUDr. Vierou Žembovou, Advokátska kancelária Brezno, ČSA 5, o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom S., Q., nar. XX.XX.XXXX, W., nar. XX.XX.XXXX a W., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, takto

### rozhodol:

I. Manželstvo navrhovateľky Q. S., rodenej Q., nar. XX.XX.XXXX a X. S., nar. XX.XX.XXXX uzatvorené XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu V. V., vo zv. X, ročník XXXX, na strane XXX, pod por. č. X sa r o z v á d z a .

II. Na čas po rozvode súd u p r a v u j e výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom S. tak, že maloletý Q. S., nar. XX.XX.XXXX, maloletá W. S., nar. XX.XX.XXXX a maloletá W. S., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky.

III. S účinnosťou od právoplatnosti výroku o rozvode je otec p o v i n ý prispievať na výživu maloletého Q. 90,- Eur mesačne, malotej W. 80,- Eur mesačne, malotej W. 70,- Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám matky maloletých detí.

IV. Vo zvyšku sa návrh navrhovateľky z a m i e t a .

V. Styk otca s maloletými deťmi súd p o n e c h á v a na dohodu rodičov.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 14.10.2019 sa navrhovateľka domáha aby manželstvo s jej manželom bolo rozvedené a na čas po rozvode maloleté dcéry W. a W. jej boli zverené do osobnej starostlivosti s tým, že otec bude zaviazaný prispievať na ne výživným na každú z nich po 110,- Eur mesačne. Zároveň navrhla upraviť aj styk s maloletými na každý víkend od piatku od 15:00 hod. do nedele do 15:00 hod. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo uzatvorila XX.XX.XXXX. Z manželstva sa narodili dve dcéry W. a W.. S manželom nežijú cca 1 rok v spoločnej domácnosti. Ich manželstvo neplní spoločenský účel.

2. Dňa 05.12.2019 manžel navrhovateľky doručil k návrhu písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že s navrhovateľkou nežije v spoločnej domácnosti od 20.12.2018. Odvtedy jej priamo nedával financie na maloleté deti avšak staral sa o ne, trávil s nimi čas, kupoval im oblečenie, obuv, potraviny, navštevoval

s nimi lekára. Manželstvo nepovažuje za funkčné, vzťahy medzi nimi sú narušené nenapraviteľne, obidvaja nemajú vôľu tvoriť manželský vzťah a rozvrat manželstva považuje za trvalý a dlhodobý. S rozvodom manželstva súhlasí. Na čas po rozvode žiada, aby dcéry W. a W. boli zverené do striedavej starostlivosti s tým, že výživné na maloleté deti sa nebude platiť.

3. Dňa 05.12.2019 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno doručil súdu písomnú správu o prešetrení pomerov v rodine navrhovateľky. Z tejto správy súd zistil, že v rodine navrhovateľky je aj ďalšie dieťa, a to maloletý Q., ktorého si manžel navrhovateľky osvojil rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 8P/8/2017-50 zo dňa 18.04.2017, právoplatným 16.05.2017. Na otázku pracovníčky prečo navrhovateľka nenavrhuje upraviť pomery aj k tomuto maloletému, táto uviedla, že jej manžel maloletého Q. odmieta, vyčíta mu, že nie je jeho a že on sa o neho nebude starať. Navrhovateľka spoločnú domácnosť, ktorú viedla s manželom opustila spolu s maloletými deťmi dňa 20.12.2018, odchodu predchádzal fyzický útok manžela na navrhovateľku za prítomnosti maloletých detí. V súčasnosti navrhovateľka spolu s maloletými deťmi býva v rodičovskom dome, kde má k dispozícii samostatné bývanie pozostávajúce z kuchyne, obývacej miestnosti, spálne a kúpeľne s WC. Maloleté deti majú v domácnosti vytvorené podmienky pre pokojný spánok, odpočinok, hru, prípravu stravy a maloletý Q. aj prípravu do školy. V starostlivosti navrhovateľky o maloleté deti neboli zistené žiadne nedostatky. V čase šetrenia maloleté deti boli vhodne a primerane oblečené, neboli u nich zistené žiadne známky zanedbávania. Maloleté deti komunikovali spontánne, všetky tri majú k matke vytvorený silný vzťah, vyžadovali si stále pozornosť a prítomnosť matky. Maloletý Q. sa cíti v prítomnosti matky bezpečne a isto. Prostredie, ktoré matka - navrhovateľka vytvorila je pre maloleté deti bezpečné a stabilné.

Pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno priamo nešetřili pomery v rodine manžela navrhovateľky - otca maloletých detí, ten sa dňa 25.11.2019 na úrad dostavil a pracovníčkam uviedol, že býva v rodinnom dome svojich rodičov, kde má k dispozícii kuchyňu a dve izby, tvrdil, že maloleté deti majú v jeho domácnosti vytvorené podmienky pre pokojný spánok, odpočinok, hru, stravovanie i prípravu do školy.

V závere správy Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno uvádza, že k rozvodu rodičov maloletých detí sa nevyjadruje. V prípade rozvodu navrhuje, aby súd maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na ne výživným podľa aktuálnych potrieb maloletých detí v rámci možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov. Styk otca s maloletými deťmi žiada upraviť v zmysle návrhu navrhovateľky. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny uvádza, že striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletých detí. Vzťah manžela navrhovateľky k maloletému Q. je narušený nevhodným prístupom a správaním, ktorý maloletému vyčíta, že nie je jeho biologickým otcom. Maloletá W. a maloletá W. sú v útlom veku, sú emocionálne naviazané na matku a pre ich zdravý vývin je dôležitá prítomnosť a láskavá sústavná starostlivosť matky - navrhovateľky. Manžel - otec maloletých detí sa agresívne správal k navrhovateľke a to aj za prítomnosti maloletých detí. Obidvaja rodičia maloletých detí nedokážu komunikovať konštruktívne.

4. Dňa 09.01.2020 sa na pojednávanie nedostavil manžel navrhovateľky. Súd v tento deň nepojednával a to aj z dôvodu zistenia, že z manželstva účastníkov pochádza aj tretie dieťa, maloletý Q., na čo navrhovateľka uviedla, že bezprostredne po pojednávaní doručí doplnenie k návrhu aj ohľadom maloletého Q..

Dňa 09.01.2020 navrhovateľka doručila k svojmu návrhu doplnenie, ktorým sa na čas po rozvode domáha aby maloletý Q. bol tiež zverený do jej osobnej starostlivosti a jeho otec aby bol zaviazaný prispievať na jeho výživu 110,- Eur mesačne, styk otca s maloletým nežiadala upraviť.

5. Z rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 4T/15/2019-314 zo dňa 16.10.2019, právoplatného 01.11.2019 súd zistil, že manžel navrhovateľky, otec maloletých detí, bol uznaný za vinného zo zločinu obmedzovania osobnej slobody a z prečinu nebezpečného vyhrážania, pretože dňa 03.09.2018 v čase od 18:00 hod. do 19:30 hod. v rodinnom dome na ulici Z. XX v obci Q. svojej manželke bez oprávnenia násilím bránil užívať osobnú slobodu, bránil jej voľne sa pohybovať po rodinnom dome, v ktorom bývali, zamkol dvere a kľúč schoval, lebo chcela z domu odísť, vulgárne jej nadával, fyzicky ju napádal fackami do tváre, udrel ju päťou pod rebrá, následkom čoho jej vyrazil dych a kričal, že ju radšej zabije a odsedí si ju ako by mala odísť z domu s deťmi, hodil ju na gauč a na zem a vytrhol jej z rúk mobilný telefón, aby ho nemohla použiť, čím svojej manželke Q. S. spôsobil zranenia, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie s dobou liečenia 5 dní a dňa 18.09.2018 v čase od 22:00 hod. v rodinnom dome na ulici Z. č. XX v obci Q. svoju manželku vyhadzoval z domu, škrtil ju a dal jej facky, chytal ju za uši, bradu, stláčal ju rukou a vyhadzoval ju z domu, vyhrážal sa jej, že ju zabije, že má z domu vypadnúť aj so

svojim synom, čím u nej vzbudil dôvodnú obavu o svoj život a zdravie, že svoje vyhrážky uskutoční, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 3 roky, s uložením probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Tiež mu súd uložil povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. V odôvodnení tohto rozsudku na strane 9 sa uvádza, že zo znaleckého posudku Mgr. Jany Meserschmidtovej, znalkyne z odvetvia klinická psychológia dospelých č. X/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že vzhľadom na rodinné prostredie, z ktorého navrhovateľka pochádza má pravdepodobne posunutú hranicu normality v partnerských vzťahoch. Vystupňovanému napätiu, majetníckym prejavom zo strany manžela, jeho zvýraznenej tendencii kontroly a drobným fyzickým atakom agresie nepripisovala závažnosť a mala tendenciu ich bagatelizovať, napriek eskalujúcej tendencii. Až priama brachiálna agresia prekročila hranicu toho, čo pokladala na základe skúseností z primárnej rodiny za normálne v partnerskom vzťahu a vyvolala v nej pocit ohrozenia. Podľa znalkyne navrhovateľka pravdepodobne prežila domáce násilie. V odôvodnení trestného rozsudku na str. 12 sa uvádza, že v súvislosti so stupňujúcim sa agresívnym správaním obžalovaného - manžela navrhovateľka v jeho konaní voči poškodenej - navrhovateľke súd nemá dôvod pochybovať o tom a najmä v súvislosti s tým, že nezhody medzi obžalovaným a poškodenou pretrvávali dlhšiu dobu, mali stupňujúcu sa tendenciu, správanie obžalovaného voči poškodenej naberalo na agresivite. Tiež nezanedbateľnou skutočnosťou je to, že aj tento útok sa odohral v prítomnosti maloletých detí. Dokonca sama maloletá W. pred svedkami ukázala rukami ako obžalovaný bil poškodenú.

6. Na pojednávaní dňa 06.02.2020 navrhovateľka uviedla, že trvá na podanom návrhu v plnom rozsahu, aby súd manželstvo účastníkov rozviedol, na čas po rozvode všetky 3 maloleté deti jej zveril do osobnej starostlivosti, manžela - otca maloletých detí zaviazal prispievať na každé z detí po 110,- Eur mesačne. Navrhla aj upraviť styk otca s maloletými deťmi na každý víkend od piatku od 15:00 hod. do nedele do 15:00 hod. a to za takej situácie, ak by aj maloletý Q. chcel k otcovi chodiť. Tento styk navrhla takto upraviť preto, lebo otec detí sa domáha striedavej osobnej starostlivosti tak aby mu vyšla v ústrety, aby bol s deťmi v styku každý víkend.

Dodala, že sa vydala po ročnej známosti, už v tom čase bola tehotná a z predchádzajúceho vzťahu mala syna Q., nar. XX.XX.XXXX. Z manželstva sa narodili dve dcéry W. a W.. Problémy v manželstve začali po narodení maloletej W.. Manžel si začal hľadať priateľky, bol jej neverný, ona jemu nebola neverná. Nežijú spolu od 20.12.2018, kedy ona odišla zo spoločnej domácnosti spolu s maloletými deťmi. Odkedy s manželom nežije v spoločnej domácnosti maloletý Q. u neho nebol, maloletá W. je často v styku so svojim otcom, ktorý ju berie niekedy aj z materskej školy a maloletá je u neho aj týždeň, nakoľko to tak jej manžel chce a ona sa tomu prispôbila. Maloletá W. nebyva u otca tak často, lebo je veľmi naviazaná na ňu, u otca plače a buď on alebo jeho matka jej volajú aby si pre ňu prišla. S manželom nehospodári spolu od decembra 2018. Ani sa nepamätá kedy sa naposledy intímne stýkali. Za príčinu rozpadu manželstva považuje jednak frajerky svojho manžela a potom aj to, že bol k nej agresívny, v čase keď spolu žili ju zbil, za čo bol odsúdený a je v podmienke. Majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov nemá, majú len spoločné dlhy, a ona má ešte aj pôžičku z pred manželstva, ktorú nespláca a vec je už u exekútora. Rodičia od nej nežiadajú aby prispievala na spoločnú domácnosť.

Podľa nej maloletá W. by v striedavej osobnej starostlivosti určite nebola, maloletá W. by aj vydržala, ale potom by riadne nenavštevovala materskú škôlku. Ona vedie všetky 3 maloleté deti, aby boli spolu. Otec si berie niekedy iba W., niekedy zoberie aj W., ale W. za také cca 2 hodiny donesie. S otcom detí - s jej manželom nebývajú ďaleko od seba. Dodala, že v rodičovskom rodinnom dome má k dispozícii vlastné bývanie, avšak dočasne sa prisťahoval aj jej brat s priateľkou a ich dcérou, nakoľko si prerábajú rodinný dom. Na predložené fotografie svojim manželom, ktoré mali preukázať jej neschopnosť postarať sa o maloleté deti uviedla, že fotografie na č. I. 86 a 87 sú z čias ich spolužitia, za spolužitia jej manžel neupratoval nakoľko bol vždy preč, ona sa v domácnosti starala o všetko. Na výčitku, že maloleté dcéry keď prídu k otcovi páchnu od dymu uviedla, že nemôžu páchnuť po cigaretovom dyme, nakoľko dnu v domácnosti nik nefajčí.

7. Na tomto pojednávaní právna zástupkyňa manžela navrhovateľky uviedla, že s rozvodom manželstva súhlasí. Na čas po rozvode navrhuje maloleté deti W. a W. zveriť do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, aby u otca boli celý párný týždeň a u matky celý nepárny týždeň, rodičia si deti budú meniť vždy v nedeľu o 17:00 hod., odnesie ich ten rodič, ktorému končí starostlivosť o deti tomu rodičovi, ktorému začne starostlivosť o maloleté deti. Počas striedavej osobnej starostlivosti nenavrhol zaviazat' manžela matky - otca maloletých detí prispievať na ne výživným. Otec sa o maloleté deti dokáže

postarať. Obidvaja rodičia maloletých detí bývajú v jednej obci, neďaleko seba. Otec vie variť, vie upratať. Nie je pravdou, že maloletá W. k otcovi nechce ísť. Maloletého Q. navrhla zveriť do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' prispievať na neho výživným 40,- Eur mesačne.

8. Manžel navrhovateľky - otec maloletých detí sa pripojil k tomu čo uviedla jeho právna zástupkyňa. Dodal, že sa žení z lásky. Za príčinu rozpadu manželstva považuje to, že hľadal inde to čo nebolo doma. Podľa neho si nehľadal frajerky, avšak v súčasnosti je pravdou, že má známosť. Za príčinu rozpadu manželstva považuje aj to, že chodil z práce do práce, odpracoval si v robote a potom chodil pracovať na dom, ktorý prerábali pre nich, ako pre rodinu. V súčasnosti už za túto rodinu nebojuje, nakoľko navrhovateľku už nechce, chce sa s ňou rozviesť, chce iba deti. Trestný čin, za ktorý bol odsúdený si navrhovateľka iba vymyslela. Pracuje na 2 smeny, keď bude v práci maloleté deti budú v škole, resp. v škôlke, alebo v starostlivosti starých rodičov. Potvrdil, že navrhovateľkou predložená vytlačená komunikácia cez mobil je komunikácia medzi ním a navrhovateľkou.

9. Kolízny opatrovník súdu uviedol, že rozvod manželstva ponecháva na úvahu súdu. Na čas po rozvode navrhuje maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat' prispievať na maloleté deti výživným. Striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme maloletých detí, nakoľko medzi ich rodičmi neexistuje kooperatívny vzťah založený na úcte a rešpekte. Rodičia maloletých detí sú v odpore, sú medzi nimi verbálne konflikty aj v prítomnosti maloletých detí. Maloletý Q. má narušený vzťah k svojmu otcovi a to z dôvodu nevhodného prístupu otca k nemu. Maloleté dcéry sú v útlom veku, sú emocionálne naviazané na svoju matku. Ohľadom vytýkanej starostlivosti matky o maloleté deti uviedol, že šetrenie v domácnosti navrhovateľky - matky maloletých detí bolo vykonané bez predchádzajúceho ohlásenia, pričom bolo zistené, že domácnosť je čistá, uprataná, v domácnosti sa nefajčí.

10. Z predloženej tlačenej komunikácie cez mobil súd zistil, že ide o SMS správy, v ktorých sa manžel navrhovateľky poväčšinou vyjadruje opzle, bez akejkoľvek úcty, bez rešpektu, manžel - otec maloletých detí nazýva navrhovateľku - matku maloletých detí "kunda, chudera, nula, susula, cikulka". Vyčíta jej, že ho "pripravila o rodinu, oplatím rovnakou kartou". Píše jej, že ju nenávidí. Píše jej tiež "dobré vieš, že si aj tak spravím čo chcem...", "...odpovedz, lebo sa budem s tebou inak baviť aj ja". V mailovej komunikácii je aj správa "boa už som hladný, už by mohla vstať krpatá"; "nie idem si po ňu, zobuď ju, nevyjednávam.", "boha ma netrkaj chcem svoje dieťa." Na čo mu navrhovateľka odpovedá "W. spí, keď sa zobudí". Pričom manžel navrhovateľky, otec maloletých detí jej poslal späť správu "tak ju zobuď."

11. V závere pojednávania právna zástupkyňa manžela navrhovateľky navrhla do konania pribrať znalca, ktorého je jej mandant ochotný zaplatiť, nakoľko trvá na striedavej osobnej starostlivosti a nech znalec určí, či je vhodná striedavá osobná starostlivosť pre maloleté deti alebo ich zverenie do starostlivosti matky.

12. Podľa § 1 ods. 2 Zák. č. 36/2005 Z.z o rodine (ďalej len Zákon o rodine), účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

13. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti, a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

14. Podľa 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel, a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

15. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

16. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho

majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

17. Podľa § 24 ods 2 Zákona o rodine, ak obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

18. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

19. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

20. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

21. Podľa 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

24. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

25. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

28. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťa sa zohľadňuje najmä :

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,  
d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,  
e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,  
f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,  
g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,  
h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,  
i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

29. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

30. Podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú, že zabezpečia dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, pričom budú brať ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov, alebo iných jednotlivcov právne za dieťa zodpovedných a urobia všetky potrebné zákonodarné a administratívne opatrenia.

31. Podľa čl. 5 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú rešpektovať zodpovednosť, práva a povinnosti rodičov, alebo v iných prípadoch členov širšej rodiny alebo obce v súlade s miestnymi zvyklosťami alebo zákonných zástupcov či iných osôb právne zodpovedných za dieťa. Budú sa snažiť o to, aby bola dieťaťu poskytnutá pomoc pri orientácii a výkone jeho práv uznaných týmto Dohovorom v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami.

32. Podľa čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom jednaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v najlepšom záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak žijú rodičia oddelene a je potrebné rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

33. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, uvedené štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

34. Podľa čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú, pričom sa názorom detí musí venovať primeraná pozornosť zodpovedajúca ich veku a úrovni.

35. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, za týmto účelom sa dieťaťu musí predovšetkým poskytnúť možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo administratívnom pojednávaní, ktoré sa ho dotýka a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu jeho príslušného orgánu a spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

36. Dohovor o právach dieťaťa prijal valné zhromaždenie OSN dňa 20.11.1989, pre územie Slovenskej republiky nadobudol platnosť dňa 06.02.1991, je uverejnený pod č. 104/1991 Zb.

37. Podľa čl. 10 základných princípov zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy, v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

38. Podľa § 100 CMP s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úprave pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

39. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

40. Podľa § 38 ods. 1 CMP ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

41. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že navrhovateľka a jej manžel sú občanmi Slovenskej republiky, obidvaja majú národnosť slovenskú, najvyššie vzdelanie dosiahla navrhovateľka stredoškolské s maturitou, jej manžel stredoškolské s výučným listom, u obidvoch ide o prvé manželstvo, obidvaja majú deti len z tohto manželstva. Posledné spoločné bydlisko účastníkov bolo na adrese Q., Z. XX.

43. Účastníci uzatvorili manželstvo XX.XX.XXXX po cca ročnej známosti, v tom čase navrhovateľka bola už tehotná. Z manželstva sa narodila maloletá W. XX.XX.XXXX a maloletá W. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 8P/8/2017-50 zo dňa 18.04.2017 si manžel navrhovateľky osvojil maloletého Q., nar. XX.XX.XXXX.

44. Podľa navrhovateľky problémy v manželstve začali po narodení maloletej W., jej manžel si hľadal priateľky, bol jej neverný a tiež v decembri 2018 bol k nej agresívny, v dôsledku čoho spolu s deťmi opustila spoločnú domácnosť. Podľa manžela navrhovateľky za príčinu rozpadu manželstva považuje to, že on hľadal inde to čo doma nebolo, aj v súčasnosti má známosť a tiež za príčinu rozpadu považuje to, že chodil z roboty do roboty, po práci chodil robiť na dom, ktorý prerábali pre nich, ako pre rodinu. Účastníci nežijú v spoločnej domácnosti od 20.12.2018, odvtedy spolu nehospodária, dlhodobejšie sa intímne nestýkajú.

45. Účastníci majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve nemajú. Počas manželstva si zobrali úver cca 5.000,- Eur, veci za peniaze z tohto úveru sú u manžela navrhovateľky.

46. Navrhovateľka má pôžičku, ktorú si vzala ešte pred uzavretím manželstva, tú nespĺcala, preto sa začalo voči nej exekučné konanie, mala by splatiť cca 6.000,- Eur v splátkach po 130,- Eur mesačne. V súčasnosti je na rodičovskej dovolenke, dostáva rodičovský príspevok vo výške 220,70 Eur, počíta, že v súčasnosti dostane vyšší cca 370,- Eur. Poberá prídavky na 3 deti. Býva spolu s deťmi a rodičmi v rodičovskom rodinnom dome. Je po operácii chrbtice, užíva lieky na bolesť, za ktoré mesačne dá 20,- Eur. Rodičia od nej nežiadajú aby prispievala na spoločnú domácnosť. Za mobil mesačne dá 8,- Eur.

47. Manžel navrhovateľky býva pri rodičoch v ich rodinnom dome. Pracuje v Železiarňach Podbrezová, a.s. na 2 smeny s priemerným čistým mesačným zárobkom 816,82 Eur. Na účet mu chodí nižšia suma, nakoľko z jeho platu sa vykonávajú exekúcie. Uplatňuje si daňový bonus na maloleté deti. Je zdravý. Rodičom na spoločnú domácnosť mesačne prispieva 150,- až 200,- Eur. Medzi jeho ďalšie mesačné výdavky patrí za mobil 25,- Eur, cesta do práce 50,- Eur, strava v práci 50,- Eur. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 4T/15/2019-314 zo dňa 16.10.2019, právoplatným 01.11.2019 bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov s odložením na skúšobnú dobu 3 roky pre násilný trestný čin, ktorého sa dopustil voči navrhovateľke - matke maloletých detí, bol agresívny k nej aj v prítomnosti maloletých detí. Počas skúšobnej doby mu bola uložená povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

48. Maloletý Q. má necelých 8 rokov. Od leta 2019 má predpísané dioptrické okuliare, za ktorých vyhotovenie mu matka doplácala cca 67,- Eur. Na kontroly chodí k očnej lekárke do Brezna. Navštevuje 2. ročník Základnej školy v Pohronskej Polhore. S jeho školou sú bežné výdavky. Na začiatku školského roka mu matka na združenie rodičov zaplatila 10,- Eur, za školské pomôcky a potreby mu dala tiež 10,- Eur. Maloletý do školy chodí peši, stravuje sa v školskej jedálni, kde mu na celý školský rok zaplatil jeho otec poplatok 58,- Eur. Tiež navštevuje školský klub, kde sa mesačne platí 5,- Eur. Na Základnej umeleckej škole v Pohronskej Polhore navštevuje výtvarný aj hudobný odbor, učí sa hrať na husle. Mesačne mu matka platí poplatok na výtvarnú 6,- Eur, na teóriu 6,- Eur a na hru na husle 6,- Eur.

49. Maloletá W. má 3 a pol roka. Je zdravá. Navštevuje Materskú škôlku v Michalovej. Každý polrok jej matka platí príspevok do kuchyne 8,- Eur. Na začiatku školského roka jej matka na celý školský rok zaplatila za pomôcky 15,- Eur. Otec maloletej platí mesačne poplatok 10,- Eur a za stravu 32,80 Eur.

50. Maloletá W. má 2 a pol roka. Je zdravá. Sú s ňou bežné výdavky. Je v celodennej starostlivosti svojej matky.

51. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že vzťahy medzi navrhovateľkou a jej manželom sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, ich manželstvo neplní svoj účel a nemožno od nich očakávať obnovenie manželského spolužitia. Z tohto dôvodu súd manželstvo účastníkov rozviedol.

52. Na čas po rozvode súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že všetky 3 maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti ich matky.

Právna zástupkyňa manžela navrhovateľky sa domáhala, aby súd do konania pribral znalca, ktorého si manžel navrhovateľky aj zaplatí za tým účelom, aby určil znalec, či je vhodnejšia striedavá osobná starostlivosť o maloleté deti alebo ich zverenie do výlučnej starostlivosti matky.

Z hľadiska procesnej hospodárnosti súd návrh právnej zástupkyne manžela navrhovateľky na pribratie znalca za účelom zistenia uvedených skutočností zamietol. Urobil tak vzhľadom na skutočnosti, ktoré zistil v priebehu konania. Z rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 4T/15/2019-314 zo dňa 16.10.2019, právoplatného 01.11.2019 súd zistil, že manžel navrhovateľky - otec maloletých detí v poslednom období ich spolužitia stupňoval svoje agresívne správanie voči navrhovateľke - matke maloletých detí, majetnícky sa prejavoval, mal tendenciu kontroly, dopúšťal sa fyzických atakov, je podozrenie, že navrhovateľka počas spolužitia s ním prežila domáce násilie. Nezanedbateľné na tom všetkom je to, že agresívneho správania sa manžel navrhovateľky - otec maloletých detí dopúšťal voči navrhovateľke - matke maloletých detí v prítomnosti maloletých detí (zistené v rámci trestného konania, rozsudok strana 9, strana 12; zistené pri šetrení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno v rodine maloletých detí č. I. 50). Z mailovej komunikácie (č. I. 91 až 145) súd zistil, že vo vzťahu manžela navrhovateľky k navrhovateľke absentuje akákoľvek úcta, rešpekt, slušnosť. Aj kolízny opatrovník potvrdil, že rodičia maloletých detí sú v konflikte, chýba medzi nimi snaha o kooperáciu čo je jedným z nezanedbateľných predpokladov striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti. Maloletého Q. otec ani nechce do striedavej osobnej starostlivosti, súhlasí s tým, aby bol zverený do starostlivosti matky. Otec sa domáha striedavej osobnej starostlivosti len vo vzťahu k maloletým dcéram, ktoré sú však útleho veku, sú emocionálne naviazané na svoju matku.

Rozhodnutie súdu o zverení maloletých detí do starostlivosti matky ovplyvnili aj SMS správy, a to na č. I. 122, kde otec matke oznamuje "Dobre vieš, že si aj tak spravím čo chcem...", na č. I. 127 "Boa už som hladný, už by mohla vstať krpatá", na č. I. 140 "Boha ma netrkaj, chcem svoje dieťa", s odpoveďou matky "W. spí, keď sa zobudí." Na čo otec uviedol "tak ju zobud". Z týchto správ súd dospel k záveru, že otec detí je egocentrický, nie je empatický voči maloletým deťom.

53. Pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode súd vychádzal z článku 5 Základných zásad Zákona o rodine, podľa ktorého záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa; b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava; c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa; e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou.

Tak ako skonštatoval kolízny opatrovník na pojednávaní v záujme všetkých troch maloletých detí je, aby boli zverené do osobnej starostlivosti matky a to s prihliadnutím na úroveň starostlivosti, ktorú matka maloletým deťom poskytuje, ako aj vytvorenie bezpečia a stability, v ktorom sa maloleté deti zdržiavajú od 20.12.2018. S agresívnym správaním otca dochádza k zásahom do dôstojnosti a ohrozenia vývinu maloletých detí, nakoľko za spolužitia boli svedkami ako ich otec fyzicky aj psychicky zasahoval do integrity ich matky.

54. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal jednak z odôvodnených potrieb zistených u maloletých detí bod 48, 49, 50, ako aj z možností, schopností a majetkových pomerov ich rodičov bod 45, 46, 47. Na základe týchto skutočností súd zaviazal otca s účinnosťou od právoplatnosti výroku o rozvode

prispievať na výživu maloletého Q., ktorý je žiakom 2. ročníka základnej školy 90,- Eur mesačne, na výživu maloletej W., ktorá navštevuje materskú škôlku 80,- Eur mesačne a na výživu najmladšej W., ktorá je v osobnej starostlivosti matky 70,- Eur mesačne. Otec je povinný toto výživné platiť vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám matky maloletých detí.

55. Styk otca s maloletými deťmi súd ponechal na dohodu rodičov. Navrhovateľka - matka maloletých detí sa domáhala úpravy styku u maloletých dcér W. a W. tak, aby otec bol s nimi v styku každý víkend od piatka od 15:00 hod. do nedele do 15:00 hod. odôvodniac to tým, že takto mu chcela vyjsť v ústrety vzhľadom k jeho návrhu na striedavú osobnú starostlivosť. Matka má však právo tiež byť s maloletými deťmi počas víkendu, nielen počas pracovných dní.

Maloletý Q. nemá záujem o styk s otcom nakoľko tento mu vykrikuje, že nie je jeho biologickým otcom. Maloletá W. a maloletá W. majú záujem stýkať sa s otcom a matka im to aj v rámci možností a vôle maloletých detí byť s otcom umožňuje. Z tohto dôvodu súd ponechal styk otca s maloletými deťmi na dohodu rodičov. V prípade ak nebude možné, aby sa rodičia na styku dohodli, ktorýkoľvek z nich môže podať samostatný návrh na úpravu tohto styku.

56. Nakoľko sa navrhovateľka v časti návrhu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom domáhala aj vyššieho výživného, aj úpravy styku, súd jej návrh vo zvyšku zamietol a to z dôvodov vyššie uvedených.

57. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak. Súd v konaní nezistil ani okolnosti, s prihliadnutím na ktoré by bolo priznanie náhrady trov konania spravodlivé a ani jeden z účastníkov sa tejto náhrady trov konania nedomáhal.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela môže do 3 mesiacov od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva oznámiť orgánu poverenému viesť matriku, u ktorého je manželstvo zapísané, že prijíma opäť svoje predchádzajúce priezvisko.